

اتیولوژی خشکیدگی قارچی درختان گردو در استان خراسان

حمید افضلی

بخش تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان، مشهد

چکیده: طی بازدیدهای به عمل آمده در سال های ۸۳-۱۳۸۰ در مناطق گردو کاری استان خراسان به خشکیدگی های وسیعی در درختان گردو برخورد گردید. درختان بیمار دارای علائم مختلفی از جمله پوسیدگی ریشه و طوقه، پوسیدگی چوب، شانکر و سرخشکیدگی شاخه را نشان می دادند که مراحل مختلف پیشرفت بیماری قابل مشاهده بود. به منظور تعیین عامل بیماری، نمونه برداری از اندام های آلوده صورت گرفته نمونه ها به آزمایشگاه منتقل گردید. نمونه های حاصله پس از شستشوی سطحی با آب و ضد عفونی سطحی (بر حسب مورد توسط الکل، هیپوکلریت سدیم یک درصد) و یا بدون ضد عفونی سطحی به محیط کشت های PDA (سیب زمینی - دکستروز آگار)، MA (مالت آگار) و یا CMA-PARP

چهارمین کنگره علوم باغبانی ایران، آبان ماه ۱۳۸۴ / ۲۲۱

(محیط کشت آرد ذرت - آگار حاوی 10 ppm پیماریسین، 250 ppm آمپی سیلین، 10 ppm ریفامپیسین و 100 ppm پی سی ان پی) منتقل گردید. نمونه های خاک به دست آمده از اطراف ریشه نیز توسط روش طعمه گذاری با برگ لیمو شیرین مورد بررسی قرار گرفت. بیماریزایی جدایه ها بر حسب نیاز با مایه زنی شاخه های بریده شده در آزمایشگاه، مایه زنی مستقیم شاخه ها در باغ و با مایه زنی ریشه با ایناکولوم قارچی به اثبات رسید. جدایه های حاصله که با استفاده از کلیدهای معتبر قارچ شناسی شناسایی گردیدند عبارتند از: *Phytophthora cactorum*، *Nattrassia mangiferae* و *Cytospora sp*. قابل ذکر است که علاوه بر عوامل فوق از گروه قارچ های چوبزی قارچ *Inonotus hispidus* و از عوامل مولد آنتراکنوز *Marssonina juglandis* در مناطق مختلف استان مشاهده گردید که نقش آنها در خشکیدگی مورد بحث قرار گرفت.